

Prvi deo: Pregled

Ključni tekst: *Isus Navin 10,14*

Središte proučavanja: *Isus Navin 5,13–15; Isaija 37,16; Otkrivenje 12,7–9; 5. Mojsijeva 32,17; 2. Mojsijeva 14,13.14; Isus Navin 6,15–20*

Nema sumnje da je Knjiga Isusa Navina i knjiga o ratu. Međutim, Božja direktna uključenost u osvajanje Hanana drastično utiče na prirodu ovog rata, koji su neki nazvali „svetim ratom“.

Međutim, za one koje su osetili ostricu rata u svom životu, kombinacija izraza „rat“ i „sveti“ može biti posebno zabrinjavajuća. Mnoge hrišćane, međutim, još više uznemirava Božja karakteristika kao ratnika koji ne samo da zapoveda Izrailju da napreduje protiv Hananejaca i drugih naroda, već se i bori za njih. Ove sedmice ćemo pokušati da se pozabavimo ovom osetljivom temom.

Naše proučavanje ove teme uključuje pristup iz dva dela. Prvi deo se odnosi na pogled na svet, koji nam daje uvid pomoću kojeg tumačimo biblijske podatke. Drugi deo uključuje dobru analizu samih biblijskih podataka, uključujući pravilno razumevanje biblijskog jezika, njegovih književnih aspekata i istorijskog konteksta. Lekcija se ove sedmice fokusira na prvi deo pristupa. Veliki sukob između dobra i zla, koji je započeo pobunom Lucifera na nebu, nezaobilazan je aspekt pravilnog pogleda na svet za rešavanje ove komplikovane stvari. Božja umešanost u ratove Isusa Navina može se ispravno razumeti samo u svetlu Njegovog učešća u ovom širem sukobu. Ispravno razumevanje ovog velikog sukoba utiče na sve biblijske doktrine. Nije preterano reći da je kosmički sukob najprikladniji adventistički pristup kojim se tumači ovo pitanje i Sveto pismo u celini. Zaista, Biblija nas podstiče da koristimo ovaj pristup od samog početka.

Drugi deo: Komentar

Kosmički konflikt kao teološki okvir Svetog pisma i adventizma

Neadekvatno uvažavanje metanaracije kosmičkog sukoba neizbežno će umanjiti sposobnost

biblijskog tumača da razume ne samo koncept svetog rata Isusa Navina, već i širu sliku Svetog pisma. Nepravilno razumevanje ovog pogleda na svet uticaće na skoro svaku biblijsku doktrinu. U stvari, samo „razumevanje kosmičkog sukoba pruža hrišćaninu pogled na svet koji je i racionalan i koherentan“ – Frank Holbrook, „The Great Controversy“ in *Handbook of Seventh-Day Adventist Theology*, ed. Raoul Dederen (Hagerstown, MD: Review and Herald, 2000), str. 995.

Značaj ovog pogleda na svet je očigledan u načinu kako veliki sukob oblikuje sistem verovanja Crkve adventista sedmog dana. Kao što ćemo videti, 28 verovanja Crkve mogu se kategorisati u šest doktrina. U nastavku ćemo dati kratak rezime o tome kako pogled na svet koji uključuje kosmički sukob utiče na ova verovanja.

Bog

Kada rešava problem zla, Bog ne samo da se bavi ljudskim teškoćama, već i radi na tome da pokaže svoju pravdu svim stvorenjima u svetovima koji nisu dotaknuti grehom

(1. Korinćanima 4,9). U središtu velikog sukoba je „teodikeja“. U samonametnutoj, privremenoj ograničenosti svoje prirode, Bog dopušta da se zlo razvije do određene tačke da bi pokazalo svoj pravi karakter, tako da ga Božja tvorevina može videti u njegovom pravom svetlu. Na ovaj način oni mogu da shvate Božju ljubav i pravdu, kada se bave datom krizom u okviru velikog sukoba. Svako čitanje Svetog pisma bez ove percepcije će na kraju proizvesti iskrivljeno gledište o Božjem karakteru, bilo da se odnosi na Njegovu sposobnost ili na spremnost da okonča zlo. Iz tog razloga, u pozadini se mora videti božanska objava o uništenju Hananejaca, 400 godina pre Isusa Navina (1. Mojsijeva 15,13–15). Bog je dozvolio da se zlo u zemlji razvije do određene granice. U ovom kontekstu, Bog ne samo da daje zemlju Izrailju, već osuđuje uporni greh tih naroda tako što ih proteruje iz zemlje koja je do tada bila njihova (3. Mojsijeva 18,24.25).

Čovek

Bog je stvorio ljude prema svom obličju. Besmrtnost je bila uslovljena njihovom odanošću, koja se

zasnivala na njihovoj slobodnoj volji da se pridržavaju uloge saradnika svog Tvorca (1. Mojsijeva 1,27; 1. Mojsijeva 2,15–17). Pobuna započeta na nebu preneti je na ovu zemlju kada je prvi par izabrao da se udruži sa sotonom ne poslušavši jasnu i direktnu zapovest Božiju (1. Mojsijeva 3). Kao rezultat toga, smrt, propadanje i patnja ušli su u nekada savršeno okruženje ovog sveta. Od tog trenutka, ljudi su rođeni sa sklonošću ka zlu (Rimljanima 3,23), koje bi bez Božije intervencije dovelo ovaj svet u beskrajno stanje haosa (Rimljanima 8,22). Zbog svoje svetosti, Bog ne može biti ravnodušan prema grehu i ljudskoj sklonosti ka zlu (Avakum 1,13). Zato, kao pravedni Sudija, On ulazi da razbije razornu spiralu greha (Otkrivenje 20,14). Osvajanje Hanana i uništenje onih koji su odlučili da se drže ovog začaranog kruga odražavaju božansku želju da se zlo iskoreni.

Spasenje

Uspon kosmičkog sukoba nije Boga zatekao nespremno. U večnoj prisnoj povezanosti u okviru Trojstva već je bio sastavljen plan spasenja (1. Petrova 1,20). U središtu ovog plana bila je Isusova pomirujuća smrt i Njegova služba u nebeskoj svetinji (Jevrejima 9,11–28). U Isusu, čovečanstvo ima novu priliku i Njegovom silom može da pobedi greh (Kološanima 2,13). Na krstu je platio cenu umiranja umesto nas; u svojoj nebeskoj službi, On stavlja svoje zasluge na raspolaganje svim ljudima. U svetlu onoga što je Isus uradio, niko nije nema tu mogućnost da obnovi čoveka kao Bog, čak i u srcu Hanana, kao što nam to priča o Ravi i Gavaonjanima otkriva.

Crkva

Zahvaljujući Isusovoj žrtvi na krstu i Njegovoj kasnijoj službi u nebeskoj svetinji, pojavljuje se nova tvorevina. Ova nova zajednica vernika podstiče se da se okupi pod vođstvom vaskrslog Spasitelja u crkvi (*ekklesia*), poznatoj i kao telo Hristovo (Matej 16,18; 1. Korinćanima 12,27). Crkva ima misiju da propoveda večno jevanđelje (Otkrivenje 14,6) i da u svoju zajednicu dovodi ljude iz svih naroda (Matej 28,18–20). U eshatološkom kraju velike borbe na zemlji, crkva ima ključnu ulogu u Božjem planu. Iz tog razloga je sotona žestoko napada. Međutim, Bog je uvek

sačuvao verni ostatak koji će na kraju biti osnažen Duhom Svetim da objavi poslednji poziv blagodati za čovečanstvo. Kao što je Izrailj pobeđivao u prošlosti, tako će crkva, pod vođstvom novog Isusa Navina – Isusa Hrista – na kraju trijumfovati.

Svakodnevni život

Kosmički sukob je narativ koji oblikuje naše živote, utičući na svaki njegov aspekt, kao što je način na koji upravljamo finansijama, komuniciramo sa drugima i donosimo lične odluke. Kao članovi Hristovog tela, podstaknuti smo da se ugledamo na Isusa životom vernog sledbeništva, koje karakteriše radikalno predanje i poslušnost Bogu (Otkrivenje 14,12). Iako se spasenje ne zarađuje kroz poslušnost Božjem zakonu, usklađivanje sa moralnim principima Njegovog zakona služi kao dokaz našeg novog iskustva spasenja u Hristu. Poslušnost božanskim zapovestima, posebno svetkovanje subote kao sedmog dana, kao čina obožavanja, biće u centru borbe u završnim trenucima ovog kosmičkog rata koji se sada vodi na zemlji (Otkrivenje 12-13). Slično, u Obećanoj zemlji, Izrailjci su bili pozvani da žive u svetosti pred Gospodom, doživljavajući pozitivne rezultate poslušnosti kao sveštenečki narod.

Događaji poslednjih dana

Konačno, pogled na svet u svetlu velike borbe između dobra i zla je još značajniji u svom uticaju na doktrinu o događajima poslednjih dana. Vreme kraja počinje nakon završetka proročkog perioda od 2300 dana i utire put za božanski sud u tri faze.

Prva faza, poznata i kao predadventni sud, počela je 22. oktobra 1844. godine, kada je počela obnova/očišćenje nebeske svetinje (Danilo 8,14). Proteže se do drugog Isusovog dolaska, koji otvara drugu sudsku fazu, u kojoj će otkupljeni učestvovati tokom svog boravka na nebu u periodu od 1000 godina (Otkrivenje 20,4–6). Na kraju ovog perioda, izvršna presuda zatvara kosmički sukob uništenjem sotone, njegovih anđela i svih nepokajanih grešnika (Otkrivenje 20,11–14).

Šta se očekuje u svakoj fazi? Teodikeja. Teodikeja je Božja težnja da pokaže svoju ljubav i pravdu u iskorenjivanju zla u univerzumu. Na predadventnom sudu, On otkriva svoju pravdu i ljubav svetovima koji nisu pali, spasavajući svoj narod i osuđujući mali rog i njegove sledbenike. U drugoj fazi, Bog će isto to otkriti iskupljenima kada iz nebeskih zapisa budu saznali zašto su neki ljudi spaseni, a drugi izgubljeni. Konačno, u izvršnoj presudi, na kraju milenijuma, čak će i sotona, pali anđeli i izgubljeni kleknuti u znak priznanja da je Bog pravedan (Rimljanima 14,11). U ovu grupu spadaju svi oni Hananejci koji su, kao i ostali izgubljeni, odbili da prihvate Božju milost.

Treći deo: Primena u životu

Duhovna borba danas

U mnogim situacijama, duhovna priroda izrailjskih bitaka postaje očigledna zbog Božjeg direktnog učešća. Pažljivo razmišljajte o događajima u nastavku i razmislite o tome kako oni danas mogu poučiti hrišćane o prirodi duhovnog ratovanja i načinima na koje možemo postati pobednici. Obratite pažnju na interakciju između ljudskih i božanskih učesnika.

Sudije 7. Gedeon savladava Madijance sa samo tri stotine ljudi, nakon što su oni izabrani između 32 000 vojnika. Preostala vojska od njih 300 je porazila veliku vojsku Madijanaca tako što su razbijali vrčeve i duvali u trube.

2. O carevima 6,24–7,20. Dok izgladneli stanovnici unutar gradskih zidina Samarije nisu potpuno svesni da su se događaji iznenada okrenuli u njihovu korist, četvorica gubavaca istražuju prazan kamp ogromne aramejske vojske, koja je u žurbi napustila svoj položaj i u konfuziji sve ostavila iza sebe.

Isaija 36–38. Pod ogromnim pritiskom, kralj Jezequija traži pomoć od Gospoda i od proroka Isaije. Vojska Senahirima, asirskog kralja, koja se sastojala od 185 000 ljudi, najveća je pretnja sa kojom

se Jerusolim ikada suočio. U ovoj egzistencijalnoj krizi, Bog čudesno interveniše da spase bespomoćni grad.

1. Uporedi ove izveštaje iznad sa opisom poslednje bitke u ljudskoj istoriji, o kojoj Jovan piše u Otkrivenju. Šta im je zajedničko?

2. Kako bitke koje je vodio Izrailj najbolje ojačavaju vašu veru u ishod kosmičkog sukoba u Otkrivenju?

Pročitaj Otkrivenje 20,7–15. U konačnom sukobu, sotona podiže veliku vojsku da pokrene svoj poslednji napad na Boga i iskupljene unutar Novog Jerusalima.

Kako ova poslednja bitka završava rat nad ratovima?

